

Toimielin **30 Sivistystoimi**
Tulosalue 300 Sivistyslautakunta
Vastuualue
Vastuuhenkilö Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3000, 3100, 3110, 3120, 3130, 3140, 3200, 3210, 3300, 3400, 3410, 3420

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Sivistyslautakunta päättää varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, iltapäivätoiminnan, koulukuljetusten/joukkoliikenteen ja kirjaston toiminnasta. Yhteistyössä toimijoiden kanssa lautakunta kehittää alaisiaan toimintoja muuttuvan toimintaympäristön (talous, asiakasmäärä jne.) vaatimukset huomioon ottaen. Sivistystoimi luo edellytykset kuntalaisten henkiseen ja muulle kehittymiselle sekä hyvinvoinnille huolehtimalla tasa-arvoisesta ja laadukkaasta varhaiskasvatuksesta, koulutuksesta ja elinikäisistä oppimismahdollisuuksista. Henkilöstö on tärkein voimavara toteutettaessa sivistystoimen palveluja. Henkilöstön määrän tulee vastata laajan tehtäväkentän tarpeita. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen tulee panostaa.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus. Kunnan palvelurakennetta uudistetaan toimintaympäristön muuttuessa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Sivistystoimen henkilöstön määrä on riittävä lakisääteisten tehtävien ja perustehtävien toteuttamiseksi.

Mittari 1: Päiväkodin henkilöstömitoituksen toteutuminen kaikissa työvuoroissa. Varautuminen kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen.

Arviointi: Varhaiskasvatuksessa on riittävä resurssi, mutta kelpoisen varhaiskasvatuksen opettajan saaminen on haasteellista.

Mittari 2: Riittävän opetushenkilöstön ja tuntiresurssin määrä perusopetuksessa. Koulunkäynninohjaajia (pl. henkilökohtaiset ohjaajat) työskentelee viisi, jolloin suhdeluku on yksi koulunkäynninohjaaja / 30 oppilasta.

Arviointi: Perusopetuksessa työskentelee viisi koulunkäynninohjaajaa vakinaisessa työsuhteessa.

Opetushenkilöstöä on saatu rekrytoitua hyvin. Opetusresurssi on riittävä ja tuntikehystä on 31.12.2024 vielä jakamatta n. kaksi vuosiviikkotuntia yllättäviä tilanteita ajatellen.

SIVISTYSLAUTAKUNTA	Ta 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä	Tot %	TP2023
Tuotot	675377	777380	-102004	115,1	676979
Kulut	-3425010	-3425018	9	100	-3150094
Netto	-2749633	-2647638	-101995	96,3	-2473115

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1–3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumis-aikataulu
Sivistystoimen hallinnon ja opetushenkilöstön riittävä määrä. Sijaisuudet ala- ja yläkoulu, sijaiset saatava välittömästi.	Henkilöstön työssä-jaksaminen ja uupuminen. Henkilöstön sitouttaminen. Vähennetään henkilöstön hakeutumista muihin tehtäviin. Pätevien sijaisten saaminen vaikeaa, kuormittaa opettajia ja ohjaajia, opetus kärsii.	2	Työnkuvat, työn määrä ja henkilöstön määrä riittävä tarpeeseen nähden. Pyritään sijaisuusringin käyttöön, tuntipankki käytössä. Hallintosihteerin työpanoksen saaminen sivistystoimeen 40 %.	Kesken.	Hallintosihteerin rekrytointi tehty.
Tietojärjestelmä	Oppilaiden, varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja asiakkaiden tietojen häviäminen	1	Tietojärjestelmät ja niiden ohjelmat on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi.	On hoidettu.	
Koulun oma palvelin ja verkko	Vain yksi vastuuhenkilö, sijaisuus järjestely puutteellinen.	1	Koulun oman verkon käyttö vain käyttäjä- ja salasanan avulla. Pidetään verkon infrastruktuuri ajan tasalla.	On hoidettu.	
Julkista valtaa käyttävät virkamiehet valmistelevat päätettäväksi meneviä asioita.	Taloudelliset seuraukset. Oikeudelliset seuraukset. Imagokysymys.	1	Tehdään oikeudenmukaisia lakiin perustuvia esityksiä ja päätöksiä. Käytetään tarvittaessa hyväksi koettua omaa verkostoa ja ollaan huolellisia ja tarkkoja.	On hoidettu.	
Tarjouspyyntöön perustuvat koululais-kuljetukset kahden liikenneyrittäjän hallussa.	Liikenneyrittäjä irtisanoo sopimuksen, jolloin kuljetukset joudutaan hoitamaan pikku takseilla tms. järjestelyillä normi taksojen mukaisesti. Kustannusten nousu.	1	Ei voi varautua, kuin sopimusten allekirjoittamisella, jolloin sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.	On hoidettu.	

Kirjaston ja koulunkeittiön sijaisuudet	Kirjasto suljettu tai keittiö toiminnassa erityisjärjestelyin.	1	Henkilöstön työaikojen joustamisella. Kirjastovirkailijat sijaistavat toisiaan. Keittiössä on riittävästi henkilökuntaa mukaan lukien sijaiset.	On hoidettu.	
Päiväkodilla ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä	Lapsen turvallinen hoito vaarantuu, jos hoito- ja kasvatushenkilöstöä liian vähän suhteessa lapsimäärään.	2	Noudatetaan päivähoitoasetuksessa säädettyä suhdelukua.	On hoidettu, ylitykset poikkeuksellisia.	
Ulkoistettu taloushallinto (kirjanpito, laskutus, palkat)	Asiakkaiden palvelu myöhästyy, vaikeutuu tai jopa estyy.	1	Käydään keskustelua palvelun tuottajan kanssa, tarvittaessa reklamoidaan.	Hoidetaan tapauskohtaisesti.	
Pandemia	Lähiopetus keskeytyy, oppilaiden tuen saaminen vaarantuu	1	Etäopetuksen ja etäyhteyksien käytön opettelu sekä oppilaan tukemisen työnjaosta sopiminen.	On hoidettu, tarkennetaan tapauskohtaisesti.	

Riskin suuruus:

1 = vähäinen riski

2 = kohtalainen riski

3 = merkittävä riski

Toimielin	30 Sivistystoimi
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3000 Sivistystoimen hallinto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3000, 3010

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakunnan työskentelyn sujuvuudesta. Hallinto ohjaa ja valvoo koulutuksen järjestämistä taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön ja valtuuston määrittämissä puitteissa. Joukkoliikenne hoidetaan mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti muita toimintoja palvellen. Toiminnan kustannuspaikat ovat sivistystoimen hallinto, joukkoliikenne, perusopetus, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö, kansalaisopisto, musiikkiopisto, kirjasto, päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja lasten kotihoidontuki.

Strateginen päämäärä: Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski

Strateginen tavoite: Kunnan palvelurakennetta uudistetaan toimintaympäristön muuttuessa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Sivistystoimen hallinnon työnkuvat selkeytyvät ja palkataan lisähenkilö.

Mittari 1: Hallintosihteerin työnkuvan hyväksyminen, rekrytoiminen ja tehtävien siirtäminen.

Arviointi: Hallintosihteerin rekrytointi saatiin päätökseen syyskuussa ja hallintosihteeri aloittaa työnsä 2025 vuoden alussa.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Sivistystoimen hallinnossa tulisi olla varahenkilöjärjestelmä sähköisiin palveluihin ja käyttöjärjestelmiin.

Mittari 1: Varahenkilöt perehdytetään erikoisjärjestelmiin.

Arviointi: Erikoisjärjestelmistä vastaa toimialajohtaja oman toimialansa osalta. Perehdytys on tehty ja mm. toimialajohtaja on saanut koulutusta oppilashallintojärjestelmiin.

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Pyritään siihen, että henkilökunta on oikein mitoitettu, kelpoisuusehdot täyttävä ja kouluttautumalla ammattitaitoaan ylläpitävä.

Mittari 1: Toteutetaan kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti kaksi koulutuspäivää/työntekijä/kalenterivuosi

Arviointi: Toteutunut rehtori-sivistystoimenjohtajan kohdalla kaksi päivää Primus, Kurre, Wilma -koulutuksissa ja toimistosihteerin osalta käytännön työoikeutta koulutuksessa kuusi päivää.

Strateginen päämäärä: Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski

Strateginen tavoite: Kunnan palvelurakennetta uudistetaan toimintaympäristön muuttuessa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Kuntalaisten asiointi kirkonkylälle mahdollistetaan koulukuljetuksien yhteydessä ja/tai linja-autovuoroilla.

Mittari 1: Asiointiliikenteen asiakasmäärän kasvattaminen kuukausitasolla.

Arviointi: Asiointiliikenteen asiakasmäärä ei ole kasvanut, käyttö on hiipunut. Syksyllä 2024 vain yksi asiointi. Asia on huomioitu vuoden 2025 talousarvion valmistelussa.

Mittari 2: Säilytetään linja-autovuorojen määrä nykyisellä tasolla neuvottelemalla Elyn ja Matkahuollon kanssa.

Arviointi: Linja-autoliikenteen palvelutaso on saatu pidettyä hyvällä tasolla kesän supistuksista huolimatta. Supistuksia tehtiin asiakasmäärän pohjalta niukan määrärahan vuoksi Elyn toimesta. Syksyn neuvottelussa Elyn kanssa Enonkoski-Savonlinna-vuorovälin palvelutasoa nostettiin yhdellä tasolla ylöspäin.

3000 Sivistystoimen hallinto	Ta 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä	Tot %	TP2023
Tuotot	1000	1425	-425	142,5	3892
Kulut	-138118	-109623	-28495	79,4	-85195
Netto	-137118	-108198	-28920	78,9	-81303

Toimielin**30 Sivistystoimi**

Tulosalue 300 Sivistyslautakunta

Vastuualue 3100 Peruskoulutus

Vastuuhenkilö Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3100, 3110, 3120, 3130, 3140

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Esiopetusta annetaan koulun toimintana ja koulun tiloissa. Yhtenäiskoulussa opiskelee 0–9 vuosiluokat. Koulurakennuksia on kaksi ja lisäksi liikunnan opetuksessa käytetään liikuntataloa. Iltapäivätoiminta toteutetaan omana toimintana esiopetuksen tiloissa koulupäivän jälkeen. Koulun ja päiväkodin ruoka valmistetaan koululla sijaitsevassa omavalmistuskeittiössä. Noin puolet esi- ja perusopetuksen oppilaista on koulukuljetusedun piirissä.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus. Digiosaaminen on vahvaa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Opetusryhmässä voi olla enintään 23 oppilasta. Opetusryhmä jaetaan kahteen rinnakkaiseen opetusryhmään, mikäli oppilaita olisi 24 tai enemmän.

Mittari 1: Pienet tai kohtuullisen kokoiset opetusryhmät esi- ja perusopetuksessa toteutuvat.

Arviointi: Tällä hetkellä suurin luokkakoko on 22. Kohtuulliset ryhmäkoot toteutuvat.

Tavoite 2: Opetusryhmien tuen tarpeiden mukaan (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki sekä käyttäytymisen haasteiden mukaan) ryhmiin voidaan oppilaiden ohjaamiseen ja opiskelun tukemiseen osoittaa koulunkäynninohjaaja ja laaja-alaisen erityisopettajan tukea. Kolmiportainen tuki toteutuu inkluusioperiaatteen mukaisesti eli meillä ei ole kiinteää pienryhmää.

Mittari 1: Koulunkäynninohjaajien suhdeluku on yksi ohjaaja / 30 oppilasta (pl. henkilökohtaiset ohjaajat).

Arviointi: Koulunkäynninohjaajia on viisi vakinaisessa työsuhteessa. Suhdeluku toteutuu oppilasmäärän ollessa n. 160.

Mittari 2: Erityisopetusresurssia on käytettävissä keskimäärin 3,5 vuosiviikkotuntia / opetusryhmä.

Arviointi: Varsinaista erityisopetusresurssia on syksyllä 27 vuosiviikkotuntia, mutta samanaikaisopetuksen määrä pedagogisena tukimuotona on 14 vuosiviikkotuntia. Oppilaiden tukemiseen on riittävä resurssi. Keväällä erityisopetusresurssia oli enemmän, jolloin tavoite puhtaasti toteutui, mutta nimikkeen ja viranhoitajan vaihtumisen vuoksi osa erityisopetusresurssista vaihtui samanaikaisopetukseen. Tämä on 1.8.2025 voimaan tulevassa oppimisen tuen uudistamisessa tärkeä ryhmäkohtaisen tuen muoto.

Tavoite 3: Perusopetuksen oppilaiden digitaidot lisääntyvät ja digitaalisten oppimateriaalien käyttö lisääntyy.

Mittari 1: Chromebook-laitteiden (20 kpl) hankinta vuoden 2024 aikana ja verkon päivittäminen. Henkilöstö ottaa laitteita rohkeasti opetuskäyttöön. Liitytään vuoden 2024 aikana Kuntien Tiera-tietotekniikkayhteishankintasopimukseen opetuskäytössä olevien päätelaitteiden osalta.

Arviointi: Chromebook-laitteita on hankittu 27 kappaletta hankintahinnan ollessa arvioitua edullisempi. Laitteet on otettu hyvin käyttöön. Verkon vahvistaminen on toteutettu kesällä. Enonkosken kunta on liittynyt osaksi Kuntien Tiera -yhteishankintajärjestelmää.

Tavoite 4: Oppilasarvioinnin monipuolistaminen, läpinäkyväksi tekeminen ja entistä vahvempi tasa-arvoisuus

Mittari 1: Otetaan käyttöön sähköinen Qridi-oppilasarviointijärjestelmä siten, että se on käytössä kaikilla oppilailla ja opettajilla.

Arviointi: Qridi on otettu käyttöön elokuussa 2024. Syksyllä n. 75 % oppilaista on käyttänyt Qridiä. Hyödyntäminen alkuopetuksessa ei ole heti ollut mielekästä.

3100 Peruskoulutus	Ta 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä	Tot %	TP2023
Tuotot	593677	667972	-74295	112,5	544013
Kulut	-2359243	-2380223	20980	100,9	-2169664
Netto	-1765566	-1712251	-53314	97	-1625651

Toimielin	30 Sivistystoimi
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3200 Muu koulutus
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3200, 3210

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Muu koulutus luo kunnan asukkaille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen kansalaisopiston ja musiikkiopiston opinto- ja harrastustoimintaan osallistumisen muodossa. Linnalan opisto antaa kurssitarjonnallaan monenlaisia mahdollisuuksia eritasoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia projekteja ja hankkeita. Linnala tarjoaa koulutusta ja yleissivistystä, mahdollisuuksia harrastamiseen, kohtaamiseen ja virkistytymiseen. Toiminnallaan se pyrkii myös ehkäisemään yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Musiikkiopisto toiminta hankitaan ostopalveluna Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistolta. Oppilaspaikkoja on kymmenen. Yksi oppilaspaikka maksaa n. 930 €. Musiikkiopistoa ylläpitää Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry. Musiikkiopistossa opiskellaan neljällä eri tasolla. AO = aikuisosasto, MOT= musiikkiopistotaso, PJO= popjazz-osasto ja PT= perustaso.

Strateginen päämäärä: Aktiiviset kuntalaiset

Strateginen tavoite: Kuntalaiset ovat omatoimisia, aktiivisia, liikkuvia ja harrastavia.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Linnalan opisto järjestää monipuolista ja riittävää vapaan sivistystyön opetusta Enonkoskella. Opetustarjonnassa huomioidaan vahvasti kuntalaisten toiveet.

Mittari 1: Opetusta järjestetään vuosittain 520–560 tuntia.

Arviointi: Opetusta on annettu 535,47 tuntia. Käsi- ja taideteollisuus ja kädentaidot 286 t, kuvataide 96 t, liikunta ja urheilu 90,47 t, musiikki 50 t ja tietotekniikka 13 t.

Mittari 2: Toteutuneiden kurssien määrä ja mahdollisesti uusien kurssien määrä (kuntalaisten toiveet).

Arviointi: Kursseja on toteutunut 26 kpl, uusia kursseja ei ole aloitettu.

Tavoite 2: Taiteen perusopetuksen musiikin opetukseen on varattu 10 oppilaspaikkaa ja opiskelijoiden opiskelua tuetaan oppilaspaikkamaksuilla.

Mittari 1: Taiteen perusopetuksen yleiseen tai laajaan oppimäärään osallistuu vähintään 5 opiskelijaa vuosittain.

Arviointi: Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistossa opiskellut keväällä kahdeksan oppilasta ja syksyllä opiskelijoita on kuusi.

3200 Muu koulutus	Ta 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä	Tot %	TP2023
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-29050	-28889	-161	99,4	-29062
Netto	-29050	-28889	-161	99,4	-29062

Toimielin	Sivistyslautakunta
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3300 Kirjasto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3300

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kunnan kirjasto palvelee sekä asiakaspalveluajoilla ja omatoimiaikoina.

Strateginen päämäärä: Aktiiviset kuntalaiset

Strateginen tavoite: Kuntalaiset ovat omatoimisia, aktiivisia, liikkuvia ja harrastavia

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Kirjaston lainattava materiaali vastaa kuntalaisten toiveita ja kysyntää. Omatoimikirjaston käyttö on aktiivista.

Mittari 1: Kirjaston käyttäjä- ja lainausmäärät (sisältäen e-materiaalin käytön) suhteessa asukaslukuun pysyvät ennallaan toimintavuoden 2023 tasosta.

Arviointi: Tilastot saadaan toimintavuoden loputtua.

Mittari 2: Omatoimiaikaisen käytön seuranta. Omatoimiajalla kävijöiden määrä pysyy toimintavuoden 2023 tasolla.

Arviointi: Tilastot saadaan toimintavuoden loputtua.

Mittari 3: Lukupiirejä järjestetään 6 vuoden aikana.

Arviointi: Lukupiirejä on ollut yhteensä 9. Lisäksi Koskivenetsialaisten aikana Marja Mustonen ja Erja Eliala sekä Kimmo Jaatila esittelivät kirjojaan kirjastossa.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Elinikäinen oppiminen, digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Tarjoamme kuntalaisille mahdollisuuden pysyä kiinni digitaidoissa ja hyödyntää kirjastoa oppimisen välineenä.

Mittari 1: Kirjastossa on asiakkaiden käytössä kaksi tietokonetta ja tulostinskanneri, myös omatoimiaikana.

Arviointi: Asiakkaiden aktiivisessa käytössä on kaksi tietokonetta ja tulostinskanneri.

Mittari 2: Kirjaston käytön mahdollisuuksista käydään kertomassa paikkakunnan sidosryhmille.

Arviointi: Kirjaston henkilökunta on käynyt esittelemässä palvelujaan Eläkeliiton, Eläkkeensaajien ja Seurakunnan perhekerhon tilaisuuksissa. Eläkeliiton Koskiäijät kävivät marraskuussa kirjastossa tutustumassa kirjaston käytön mahdollisuuksiin.

Strateginen päämäärä: Tunnettu matkailu- ja luontokohde

Strateginen tavoite: Enonkosken historia ja kulttuuri ovat tunnettuja

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Mikäli Lumme-kirjastojen ja Otavia-liikelaitoksen yhteishanke toteutuu, järjestetään myös Enonkosken kirjastossa luontokuvanäyttely, jossa on esillä paikallisia luontokuvia.

Mittari 1: Järjestetään vähintään yksi luontokuvanäyttely edellyttäen, että hanke toteutuu.

Arviointi: Yhteishanke ei toteutunut, mutta Enonkosken koululaisten oma luontokuvanäyttely järjestettiin.

3300 Kirjasto	Ta 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä	Tot %	TP2023
Tuotot	0	5310	-5310	*****	590
Kulut	-139829	-144033	4204	103	-138543
Netto	-139829	-138723	-1106	99,2	-137952

Toimielin	30 Sivistyslautakunta
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3400 Lasten päivähoito
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3400, 3410, 3420

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden.

Varhaiskasvatusta tuodaan esille myönteisellä tavalla järjestämällä toimintaa eri yhteistyötahojen, esim. järjestöjen, seurakunnan, vanhustyön ja perusopetuksen kanssa.

Vastuualueen tehtävänä on järjestää kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja perheiden tarpeiden mukaisesti. Jokaisella perheellä on lain mukaan oikeus valita lapsilleen elämäntilanteeseensa sopiva palvelumuoto. Varhaiskasvatuspalvelu järjestetään Enonkoskella kokonaisuudessaan päiväkotihoidon, yksityisiä toimijoita ei ole. Lisäksi perheellä on mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki ja hoitaa lapset omassa kodissaan.

Kunnallista varhaiskasvatuspalvelua järjestetään tällä hetkellä päiväkotihoidon. Päiväkodissa on kolme ryhmää; Pikku-Uikut, Kuikat ja Koskikarat, joissa tarjotaan varhaiskasvatusta 1–5-vuotiaille sekä esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta esikoululaisille. Päiväkodissa järjestetään tarvittaessa myös vuorohoitoa aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin vanhempien työstä tai opiskelusta johtuvien tarpeiden mukaan. Vuorohoidon tarve on yleisesti ottaen viime vuosina lisääntynyt, mutta tarve vaihtelee jatkuvasti. Tällä hetkellä päiväkodissa olevista lapsista noin 40 % alle 3-vuotiaita, mikä on lisännyt henkilöstön tarvetta. Joitakin varhaiskasvatuspaikkoja myydään vuosittain muille paikkakunnille.

Varhaiskasvatustoimintaa ohjaa seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatustoimintaa suunnitellaan, arvioidaan ja dokumentoidaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Pienryhmätoiminta, jossa toteutuu lapsen yksilöllinen huomioiminen ja kehityksen tukeminen, on keskeinen toimintamuoto. Varhaiskasvatus on kokopäiväpedagogiikkaa, jossa kaikki päivän tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä ja leikki on keskiössä. Varhaiskasvatussuunnitelman (Vasun) mukaisesti päiväkodissa kiinnitetään huomiota huoltajien ja lasten osallisuuden vahvistamiseen osana varhaiskasvatustoimintaa. Huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi tiedonkulkua on parannettu ottamalla käyttöön sähköinen asiointijärjestelmä Daisy. Daisya hyödynnetään yhteydenpidon lisäksi pedagogisessa dokumentoinnissa sekä lasten ja ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisessa sähköisesti. Kasvatushenkilöstön pedagogista osaamista kehitetään edelleen täydennyskoulutuksen avulla ja hyödynnetään erityisesti verkkokoulutuksia.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Riittävä määrä pätevää henkilöstöä ja varhaiskasvatuspaikkoja päiväkodissa, jotta varhaiskasvatusta pystytään jatkossakin tarjoamaan joustavasti perheiden tarpeet huomioiden, mukaan lukien vuorohoidon tarpeet. Riittävä, koulutettu henkilöstö on laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen edellytys.

Mittari 1: Riittävä määrä pätevää henkilöstöä suhteessa lapsiin. Tavoitteena on, että lainmukainen henkilöstömitoitus toteutuisi päiväkodissa myös ryhmäkohtaisesti, ei ainoastaan koko päiväkotia tarkasteltaessa. Suhdeluvun toteutumista seurataan Daisyn avulla päivittäin. Vakinaistetaan yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 1.8.2024 alkaen.

Arviointi: Yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja on vakinaistettu 1.8.2024. Henkilöstö on koulutettua ja sitä on riittävästi. Sijaisia on saatu. Elokuun lopussa 2024 kasvatushenkilöstöstä 11/13 oli kelpoisuus tehtäväänsä. Varhaiskasvatuspaikkoja on ollut riittävästi ja paikan on saanut lapselle nopeasti. Varhaiskasvatuksen opettajaa ei ole vakinaistettu, koska keväällä 2024 suoritetussa haussa ei saatu yhtään kelpoisuusehdot täyttävää varhaiskasvatuksen opettajaa.

Mittari 2: Velvoite laatia varhaiskasvatukseen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma astui voimaan 1.6.2023. Päiväkodin henkilöstö laatii oman yksikkökohtaisen suunnitelmansa päiväkodin johtajan johdolla toimintakauden 2023–2024 aikana ja suunnitelma valmistuu keväällä 2024.

Arviointi: Toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa työstettiin kaudella 23–24. Koko henkilöstö osallistui nykytilan kartoitukseen ja varsinaisen suunnitelman laatii yksi varhaiskasvatuksen opettajista osana kasvatustieteiden kandidaatin tutkielmaansa. Suunnitelma valmistuu syyskuun alussa. Suunnitelma hyväksyttiin lokakuussa 2025 sivistyslautakunnassa ja otettiin samalla käyttöön päiväkodissa.

Mittari 3: Varhaiskasvatuksen laatua arvioidaan keväisin mm. varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssin tuottaman kyselyn avulla. Laatua arvioidaan vuosittain eri näkökulmista. Keväällä 2024 laadunarvioinnin painopisteinä ovat vertaisvuorovaikutus, yhteisöllisyys ja ryhmän ilmapiiri.

Arviointi: Varhaiskasvatuksen laatua arvioitiin 24.5.24 toteutetun Valssi-kyselyn avulla, johon vastasi 10 kasvatushenkilöstöön kuuluvaa. Kyselyn avulla kartoitettiin varhaiskasvatuksen laatua Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) laatuindikaattoreiden perusteella. Kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön palaverissa 30.5.24. Parhaiten arvioitiin toteutuneen seuraavat laatukriteerit:

- "Vahvistamme ryhmässämme toisten hyväksymiseen ja auttamiseen kannustavaa ilmapiiriä."
 - "Annamme lapsille myönteistä palautetta ristiriitojen onnistuneesta ratkaisusta ja näytämme oman esimerkin ja toiminnan kautta lapsille, kuinka muita voi auttaa, kannustaa ja tukea."
 - "Iloitsemme yhdessä lasten onnistumisista ja oppimiskokemuksista."
 - "Tuomme näkyväksi sen, että kiusaaminen ei ole hyväksyttyä ja puutummme kaikenlaiseen kiusaamiseen välittömästi."
 - "Ryhmämme kiusaamattomuuteen liittyvät säännöt koskevat kaikkia lapsia tasapuolisesti."
- Heikoimmin toteutui kriteeri: "Ryhmän lasten erilaiset kielelliset taustat nähdään rikkautena ja niitä hyödynnetään ryhmän yhteisöllisyyden rakentamisessa."
- Kaiken kaikkiaan 50 laatukriteeristä yli puolet olivat sellaisia, jotka koko henkilöstön mukaan toteutuivat hyvin tai erittäin hyvin.

Strateginen tavoite: Elinikäinen oppiminen

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssi on käytössä. Valssin avulla arvioidaan henkilöstön suunnitelmallista ja tavoitteellista ammatillisen osaamisen kehittämistä varhaiskasvatuksessa.

Tavoite 2: Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen, joka on suunnitelmallista ja laadukasta.

Mittari 1: Henkilöstölle toteutetaan vuosittain täydennyskoulutuskysely käyttäen Valssia. Kyselyn avulla selvitetään, mitkä ovat henkilöstön osaamisen kehittämistarpeet ja onko varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutus ja muu ammatillisen osaamisen kehittäminen ollut todennettuihin kehittämistarpeisiin perustuvaa.

Arviointi: Täydennyskoulutuskysely toteutetaan henkilöstölle syksyllä 2024.

Täydennyskoulutuskysely toteutettiin joulukuussa 2024, mutta liian vähäisen vastausmäärän vuoksi sen tuloksia ei voitu hyödyntää. Täydennyskoulutuskysely toteutetaan uudestaan keväällä 2025.

Mittari 2: Täydennyskoulutukseen kannustetaan ja siihen luodaan mahdollisuuksia. Toteutetaan kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti kaksi koulutuspäivää/työntekijä/ kalenterivuosi.

Arviointi:

Täydennyskoulutukseen osallistumiseen on kannustettu ja koulutuksista tiedotetaan henkilöstöä säännöllisesti. Lähikoulutuksiin on päässyt osallistumaan alkuvuoden aikana 5

kasvatushenkilöstöstä sekä loppuvuonna vielä kolme. Vuonna 2024 panostettiin ensiapu- ja lääkehoitokouluttautumiseen ja näitä koulutuksia on tarkoitus jatkaa vielä vuonna 2025.

Ensiapukurssin kävi vakituisesta henkilöstöstä kuusi ja lääkehoitokoulutuksen yksi. Lisäksi suurin osa on osallistunut etänä järjestettäviin lyhyempiin koulutuksiin. Enonkoski on mukana seudullisessa täydennyskoulutusyhteistyössä, minkä avulla mahdollistetaan täydennyskoulutuksiin osallistuminen yhä useammalle. Näistä koulutuksista ensimmäiset järjestettiin syksyllä 2024 ja päiväkodilta koulutukseen osallistui jo loppuvuonna puolet henkilöstöstä. Henkilöstöä on kannustettu osallistumaan myös Eduhousen tarjoamiin koulutuksiin ja näiden verkkokoulutusten kautta mahdollistuu henkilöstöä kiinnostava ja tarpeita vastaava täydennyskouluttautuminen.

3400 Lasten päivähoito	Ta 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä	Tot %	TP2023
Tuotot	80700	102673	-21973	127,2	128484
Kulut	-758770	-762251	3481	100,5	-727631
Netto	-678070	-659577	-18493	97,3	-599147